HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

א לא שנו אלא שלא עירבו אבל עירבו מותרין וכי לא עירבו מאי טעמא לא אמר רב אשי גזירה דילמא אתי לאפוקי ממאני דבתים להתם:

הדרן עלך כיצד משתתפין

כל גגות העיר רשות אחת ובלבד שלא יהא גג גבוה י׳ או נמוך י׳ דברי ר״מ וחכ״א כל אחד ואחד רשות בפני עצמו (א) רבי שמעון אומר ב אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפיפות רשות אחת הן לכלים ששבתו לתוכן ולא לכלים ששבתו בתוך הבית: **גמ׳** יתיב אביי בר אבין ורבי חנינא בר אבין ויתיב אביי גבייהו ויתבי וקאמרי בשלמא רבנן סברי כשם שדיורין חלוקין למטה כך דיורין חלוקין למעלה אלא רבי מאיר מאי קסבר אי קסבר כשם שדיורין חלוקין למטה כך דיורין חלוקין למעלה אמאי רשות אחת הן ואי קסבר אין חלוקין דכל למעלה מי׳ רשות אחת היא אפילו גג גבוה עשרה ונמוך י׳ נמי אמר להו אביי לא שמיע לכו הא (ב) דאמר רב יצחק בר אבדימי אומר היה רבי מאיר כל מקום שאתה מוצא שתי רשויות והן רשות אחת כגון עמוד ברה״י גבוה עשרה ורחב ד׳ אסור לכתף עליו גזירה משום תל ברה״ר ה״נ גזירה משום תל ברה״ר סבור מינה אפילו מכתשת ואפילו גיגית אמר להו אביי הכי אמר מר לא אמר ר״מ אלא עמוד ואמת הריחים הואיל ואדם קובע להן מקום והרי כותל שבין ב׳ חצירות דקבוע (ג) ואמר רב יהודה כשתימצי לומר לדברי ר״מ גגין רשות לעצמן חצירות רשות לעצמן קרפיפות רשות לעצמן מאי לאו דשרי לטלטולי דרך כותל אמר רב הונא בר יהודה אמר רב ששת לא להכנים ולהוציא דרך פתחים: וחכ״א כל אחד ואחד רשות בפני עצמו: איתמר (ד) רב אמר אין מטלטלין בו אלא בד׳ אמות ושמואל אמר מותר לטלטל בכולו במחיצות הניכרות דכולי עלמא לא פליגי כי פליגי במחיצות שאינן ניכרות רב אמר אין מטלטלין בו אלא בד׳ אמו׳ לא אמר גוד אסיק מחיצתא ושמואל אמר מותר לטלטל בכולו דאמר גוד אסיק מחיצתא תנן וחכמים אומרים כל אחד ואחד

רשות

הכי גרסינן **דלמא אתי לאפוקי מיא במאני דבתים להכא.** **לשפת** העוקה לשפוך לתוכה:

הדרן עלך כיצד משתתפין

כל גגות העיר רשות אחת. ואף על פי שדיורין חלוקין למטה לשני בני אדם הגגות שאין תשמישן תדיר אין בהם חילוק רשות וכלים ששבתו בגג זה מותרין להוליאם לזה: **ובלבד שלא יהא גג גבוה.** מחבירו עשרה דאם חלוק מהן בגובה י׳ אסור לטלטל ממנו לגגין וטעמא מפרש בגמ׳: **וחכ״א כל אחד ואחד רשות לעלמו.** ואם לא עירבו דיורין שלמטה אסור לטלטל מזה לזה: **ר׳ שמעון.** מיקל מכולם ואמר חלירות וגגות וקרפיפות שאינן יותר מבית סאתים הואיל וכולם אין תשמישן מיוחד ותדיר רשות אחת הן ומטלטלין מזה לזה אפילו מחלר של רבים לחלר רבים בלא עירוב ולית ליה לר״ש עירובי חלירות אלא משום היתר כלי הבית: **לכלים ששבתו בתוכן.** כלים ששבתו באחד מהן מוליאין אותן מזה לזה: **אבל לא לכלים ששבתו בתוך הבית.** והביאום לחלירן ע״י שעירבו בני החלר אסור להוליאן מחלירו לחלר אחרת אם לא עירבו ב׳ החלירות יחד: **גמ׳ כל מקום שאתה מולא שתי רשויות.** שעומדת כל אחת לבדה: **והן רשות אחת.** שם אחת להן ששתיהן רשות היחיד: **כגון עמוד.** גבוה עשרה בחלר: **אסור לכתף עליו.** מן החלר ואע״פ שרשות חלר עולה עד לרקיע: **גזירה משום תל.** גבוה י׳ ברה״ר דהוה רה״י דלא ליתי לכתופי עליה: **אמת הריחים.** כל בנין העמדת הריחים מקום מושבן קרי ליה אמת הריחים: **הואיל ואדם קובע להן מקום.** דדמו לתל: **ואמר רב יהודה.** לקמן בפירקין: **כשתימלי לומר.** כשתדקדק בדבריהם תמלא כן: **חלירות רשות לעלמן.** ומטלטלין מחלר של רבים לחלר של רבים בלא עירוב וכן של יחיד דכי היכי דאמר ר׳ מאיר גגות רשות אחת הן שמעינן מינה דחלירות נמי רשות אחת שהרי אין תשמישן מיוחד כבתים ודמו לגגין אבל מגג לחלר לא כדקתני ובלבד שלא יהא גג גבוה מחבירו י׳ וכל שכן מגג לחלר: **מאי לאו.** הא דקאמרינן חלירות רשות לעלמן דשרי לטלטולי דרך כותל ולא גזר משום תל אלמא גג גבוה ונמוך טעמא אחרינא הוא וקרפף (ה) אם יש יותר מבית סאתים (הן) מטלטלין מזה לזה תוך ד׳ ואי של בית סאתים מטלטלין טלטול גמור אבל מהן לחלירות לא דלא דמו לחלירות דחלירות רשות שותפות וקרפף רה״י: **רב אמר אין מטלטלין.** לרבנן בגג הסמוך לחבירו: **אלא בד׳ אמות.** דכיון דלרבנן כל אחד רשות לעלמו והן פרולין זה לזה אוסרין זה על זה דה״ל רשות פרולה במלואה למקום האסור לה: **מותר לטלטל בכולו.** שמחילות המבדילות למטה (ב) מן הדיורין אמרינן גוד אסקינהו למעלה ויפרידו ביניהן: **במחילות הניכרות.** שאין הבתים מחוברין ויש אויר ביניהם ומחילות הבתים נראין לעומדין על הגג כשמסתכלין תחת רגליהם: **כולי עלמא לא פליגי.** דאמרינן בהו גוד אסיק דדמו לעמוד ברשות הרבים דהוי רשות היחיד משום גוד אסיק משוך והעלה: **כי פליגי בשאין המחילות ניכרות.** שהגגין מחוברין יחד ומכסין המחילות שבין הדיורין: **לא אמרינן גוד אסיק.** בכי האי גוונא:

רשות

לא שנו אלא שלא עירבו. וא״ת אי דלא עירבו תרווייהו ליתסרו וי״ל דאינם שופכין ממש בתוך העוקה שבחלר אלא שופכין על הדיוטא והן יורדין על העוקה הסמוכה לה ואע״ג דהוי חלר שאינה מעורבת מ״מ לא אסרו חכמים (א) כאן אלא בכרמלית כעין שפירשנו לעיל אבל בחלר שאינה מעורבת לא אסרו כלל וכן פסק רבינו שמואל דמותר לשפוך מים אע״פ שהולכין לרשות אחרת שאינה מעורבת דמרשות לרשות לא בעי קמירה ואותם שלא עשו עוקה אסורים כדאמר דילמא אתו לאפוקי מיא במנא דבתים להכא שיורידו מן הדיוטא בכלים מלאים מים לשפת העוקה שרחוקה מהן דאין רולין שיפלו המים למטה ויקלקל החלר:

הדרן עלך כיצד משתתפין

כל גגות. גזרה משום תל ברה״ר. אף על גב דקיימא לן כר׳ מאיר בגזירותיו אפילו במקום רבים כדאמרינן בפ׳ אע״פ (כתובות נז.) גבי משהה אדם את אשתו שתים ושלש שנים בלא כתובה הכא אומר ר״י דאין הלכה כרבי מאיר דפסקינן לקמן (ו) הלכה כר״ש דאמר כולן רשות אחת הן וכותל שבין שתי חלירות דאסרינן הכא לר׳ מאיר שרי ר׳ יוחנן לעיל בריש חלון (דף עז.) (ג) ולקמן בפירקין [דף לג.]:

מאי לאו דשרי לטלטולי דרך כותל. המ״ל כשאין הכותל רחב ארבעה: **רב אמר אין מטלטלין בו אלא בד׳.** אף על גב דרב ושמואל פסקי לקמן כר״ש הכא איכא דרבנן פליגי ולא סברי להו א״נ פלוגתייהו נפקא מינה נמי לר״ש לכלים ששבתו בבית ואף על גב דגבי כלים ששבתו בתוכו הוי נפרץ במילואו למקום המותר לו מ״מ חשיב שפיר נפרץ במילואו למקום האסור לכלים ששבתו בתוך הבית כעין שפירש רש״י (ז) בריש מי שהוליאוהו (לעיל דף מג.) (ד) דנפרץ במילואו למקום האסור לטלטל מגואי לברא ומבראי לגואי הוי מקום המותר לו א״נ נפקא מינה כשהגגין יחד יתירים מבית סאתים דאי לא אמר גוד אסיק אסור כדאמרינן לקמן (ה):

במחיצות שאינן ניכרות. כשהבתים מחוברין דאין מחילות הבתים ניכרות כדפירש בקונטרס ונראה דהוא הדין אם הגג בולט חוץ למחילות הבית דחשיב נמי מחילות שאינן ניכרות ואור״י דגגין שלנו שבולטין ראשיהן לרה״ר ועבידי כי ארזילא לפירוש רש״י דמפרש (ח) כי ארזילא בשיפוע כגגין שלנו הוי כרמלית דלא מינכרא מחילתא וליכא למימר גוד אסיק ופי תקרה נמי לא אמרינן כיון דעבידי כי ארזילא וגוד אחית נמי לא אמרינן (ט) לרבנן דרבי יוסי בר יהודה גבי טרסקל משום בקיעת גדיים דאפילו רבי יוסי בר יהודה לא אמר אלא בטרסקל דהדרן מחילתא כדאמר

בפ׳

מסורת הש״ס

(א) שבת קל: לעיל [כג: לה.] עד. ולקמן לא., (ב) [לקמן ל:] שבת ט., (ג) [לקמן ל:], (ד) [לקמן לב.], (ה) [נ״ל וקרפיפות], (ו) [דף לא.], (ז) נ״ל שפירשתי, (ח) לקמן ל. ד״ה וב׳ אמות, (ט) [שבת קא.],

הגהות הב״ח

(א) תום׳ ד״ה לא שנו וכו׳ לא אסרו חכמים כחו אלא בכרמלית כעין שפי׳ לעיל. נ״ב בדף פח. ד״ה הני: (ב) רש״י ד״ה מותר לטלטל וכו׳ למטה בין הדיורין אמרינן בהו גוד אסקינהו: (ג) תום׳ ד״ה כל גגות וכו׳ בריש חלון. נ״ב עיין בתום׳ בד״ה ור׳ יוחנן ראש דף עז: (ד) ד״ה רב אמר וכו׳ כעין שפי׳ רש״י בריש מי שהוליאוהו. נ״ב בדף מב וע״ש בתום׳ בד״ה לא על ידי משיכה: (ה) בא״ד כדאמרינן לקמן. נ״ב דף ל סוף ע״א:

מוסף רש״י

וחכ״א כל אחד ואחד רשות בפני עצמו. ואע״ג דליכא דיורין בהו דליסרו אהדדי אין מטלטלין מזה לזה (לעיל כד.). **ואחד קרפיפות.** אם של בית סאתים הוא מטלטל בכולו ואם יותר ולא הוקף לדירה קרי ליה רשות אחת לגבי חברו או לגבי חצר לטלטל ב׳ אמות בזה וב׳ אמות בזה, להוליא ולהכנים מזה לזה (שבת קל:). **רשות אחת הן.** לטלטל כלים ששבתו בגג זה לגג חברו, ולא אמרינן כשם שדיורין חלוקין למטה כך חלוקין למעלה וכלים ששבתו בחצר מוליאין לחברתה וכן לקרפף וכן לחצר ולקרפף מן הגגין, הואיל וכולן רשות שאין דירה היא, ואין צריך לערב מחצר לחצר אלא בשביל כלים ששבתו בבית של חצר זו להוליאם לחצר אחרת (לעיל עד.). **לכלים ששבתו לתוכן.** אפילו הן של בעלים הרבה (לעיל כג:) שכשקדש היום היו בתוכו ולא בתוך הבית, דאילו שבתו כלים בבית, לא מיבעיא היכי דלא עירבו בני בתי החצר, דאפילו מבית לחצר לא יוליאו כלי הבית, אלא אפילו עירבו ומטלטל מבית לחצר לא יוליאו כלי הבית מחצר זו לחברתה שלא עירבו עמה (שבת קל:). **ולא לכלים ששבתו בתוך הבית.** והוליאן לחצר אסור להוליאן מחצר לקרפף או לגג, דבית וקרפף שתי רשויות הן ואפילו דחד גברא (לעיל כג:). **והן רשות אחת.** דשניהן רה״י אלא שזה נמוך וזה גבוה (שבת ט.). **משום תל ברה״ר.** גבוה י׳ ורחב ד׳ דהוי רשות היחיד דאיכא חיובא דאורייתא מרשות הרבים לכתף עליו (שם). **כשתימצי לומר.** כשתעמוד על סוף דעתן זהו גמר דבריהן (לקמן צ:). גגין רשות לעצמן. ומטלטלין מגגו של ראובן לגגו של שמעון, חצירות רשות לעצמן. ומטלטלין מחצירו של ראובן לחצירו של שמעון כלים ששבתו בחצר וכן מחצר של רבים לחצר של רבים, קרפיפות רשות לעצמן. ואפילו הן של ב׳ אנשים מטלטלין מזה לזה (שם).

עין משפט נר מצוה

מא א מיי׳ פ״ד מהל׳ עירובין הלכה כו סמג שם טוש״ע א״ח סי׳ שעז:

א ב מיי׳ פ״ג מהלכות עירובין הלכה יח סמג עשין א טור ש״ע א״ח סי׳ שעב סעיף א:

רבינו חננאל

לא שנו אלא שלא עירבו, אבל עירבו הללו שתי דיוטאות שופכין בעוקה אחת. אבל שלא עירבו גזרינן (דילמ׳) [דלא] לישפוך מדוכתיה. דילמא אתי למשקל במנא ושדי בעוקה.

הדרן עלך כיצד

כל גגות העיר רשות אחת ובלבד שלא יהא גבוה י׳ טפחים או נמוך י׳, דברי ר׳ מאיר. מאי טעמא דר׳ מאיר אי קסבר כשם שדיורין למטה חלוקין כך חלוקין למעלה, אמאי קתני כל גגות העיר רשות אחת. ואי אין חלוקין, כולי עלמא רשות אחרת היא, [גבוה] י׳ או נמוך י׳ למה לי. ואוקמה רב יצחק, אומר היה ר׳ מאיר כל מקום שאתה מוצא שתי רשויות והן רשות אחת, כגון עמוד ברשות היחיד גבוה י׳ ורחב ד׳ אסור לכתף עליו, [גזירה] משום תל ברשות הרבים. סבור מינה [אפילו] מכתשת אפילו גיגית אסור לכתף עליו. אמר אביי הכי קאמר מר, והוא רבה בר נחמני, לא אסרו אלא בעמוד ואמת הריחים, הואיל ואדם קובע להם מקום, דגזרינן בהו אטו תל ברשות הרבים. ואקשינן והא כותל שבין שתי חצירות דקביע, ואמר רב יהודה כשתמצא לומר לדברי ר׳ מאיר גגין וחצירות רשות לעצמן, מאי לאו דשרי לטלטולי דרך כותל, ולא קא גזר משום תל ברשות הרבים. ופרקינן לא להכניס ולהוציא מהן דרך פתחים, אבל מזה לזה לא. **וחכמים אומרים כל גג רשות בפני עצמו הוא.** איתמר רב אמר אין מטלטלין בכל גג, אלא בארבע אמות. דלא אמרינן גוד אסיק מחיצתא. ושמואל אמר אמרי׳ גוד אסיק מחיצתא, וכאילו מחיצות כל חצר עולות ומקיפות הגג. לפיכך מותר לטלטל בכל הגג, כי כמו החצר הוא. ואקשינן עליה דרב, והתנן וחכמים אומרים כל אחד ואחד רשות לעצמו.